

Závěrečná zpráva z hodnocení dopadů regulace (RIA)

Závěrečná zpráva z hodnocení dopadů regulace k návrhu zákona o dani z vybraných
digitálních služeb

1. Základní identifikační údaje	
Název návrhu: Zákon o dani z vybraných digitálních služeb	
Zpracovatel / zástupce předkladatele Ministerstvo financí	Předpokládaný termín nabytí účinnosti, v případě dělené účinnosti rozveďte 1. července 2020
Implementace práva EU: Ne	
2. Cíl návrhu zákona	
Cílem návrhu zákona je narovnání podnikatelského prostředí v odvětví vybraných digitálních služeb mezi společnostmi založenými na tzv. tradičních modelech a společnostmi založenými na digitálních modelech.	
3. Agregované dopady návrhu zákona	
3.1 Dopady na státní rozpočet a ostatní veřejné rozpočty: <i>Ano</i>	
Předpokládá se, že v souvislosti se zavedením daně z vybraných digitálních služeb dojde ke zvýšení příjmů veřejných rozpočtů v rozmezí od cca 2,4 mld. Kč do 6,6 mld. Kč. Předpokládá se, že tyto příjmy budou příjmem státního rozpočtu. Současně se předpokládají jednorázové výdaje státního rozpočtu na realizaci technické podpory pro správu daně z vybraných digitálních služeb cca 23,5 mil. Kč.	
3.2 Dopady na mezinárodní konkurenceschopnost ČR: <i>Ano</i>	
S ohledem na to, že plátcem daně z vybraných digitálních služeb budou především členské entity velkých nadnárodních skupin podniků, které poskytují své digitální služby uživatelům v České republice, nebo využívají jejich data pro další specifické činnosti, lze očekávat, že navrhovaná právní úprava bude mít pozitivní dopad na mezinárodní konkurenceschopnost společností se sídlem v České republice, a to jak na vnitřním trhu Evropské unie, tak ve vztahu ke třetím zemím.	
3.3 Dopady na podnikatelské prostředí: <i>Ano</i>	
Vzhledem k tomu, že plátcem daně z vybraných digitálních služeb budou poskytovatelé těchto služeb, kteří jsou považováni za podnikatelské subjekty, budou touto změnou právních předpisů přímo ovlivněny podnikatelské subjekty poskytující zdanitelné služby. Jedná se o velké nadnárodní subjekty s celosvětovým obratem nad 750 mil. €, čímž by mělo být dosaženo toho, že zákon nebude mít primární dopad na malé a střední podniky v oblasti digitální ekonomiky.	

3.4 Dopady na územní samosprávné celky (obce, kraje): <i>Ne</i>
3.5 Sociální dopady: <i>Ne</i>
3.6 Dopady na spotřebitele: <i>Ano</i>
Poskytovatelé vybraných digitálních služeb mohou absorbovat uvalenou daň do svých marží a k dopadu na spotřebitele nemusí vůbec dojít. Nicméně teoreticky může dojít k tomu, že tato daň bude mít dopad na spotřebitele jako na uživatele digitálních služeb. Poskytovatelé těchto služeb mohou přenášet daňovou povinnost vpřed, tedy na uživatele či například zadavatele internetové reklamy, v závislosti na typu poskytované služby, a to prostřednictvím svých cen.
3.7 Dopady na životní prostředí: <i>Ne</i>
3.8 Dopady ve vztahu k zákazu diskriminace a ve vztahu k rovnosti žen a mužů: <i>Ne</i>
3.9 Dopady na výkon státní statistické služby: <i>Ne</i>
3.10 Korupční rizika: <i>Ne</i>
3.11 Dopady na bezpečnost nebo obranu státu: <i>Ne</i>

Obsah

1	Důvod předložení a cíle.....	- 5 -
1.1	Název	- 5 -
1.2	Definice problému	- 5 -
1.3	Popis existujícího právního stavu v dané oblasti.....	- 6 -
1.4	Identifikace dotčených subjektů	- 6 -
1.5	Popis cílového stavu	- 7 -
1.6	Zhodnocení rizika	- 7 -
2	Návrh variant řešení	- 8 -
3	Vyhodnocení nákladů a přínosů	- 9 -
3.1	Identifikace nákladů a přínosů.....	- 9 -
3.2	Náklady.....	- 9 -
3.3	Přínosy	- 10 -
3.4	Vyhodnocení nákladů a přínosů	- 10 -
4	Stanovení pořadí variant a výběr nejvhodnějšího řešení.....	- 12 -
5	Implementace doporučené varianty a vynuovení	- 13 -
6	Přezkum účinnosti regulace	- 13 -
7	Konzultace a zdroje dat	- 13 -
8	Kontakt na zpracovatele RIA	- 13 -

1 Důvod předložení a cíle

1.1 Název

Zdanění vybraných digitálních služeb.

1.2 Definice problému

Digitální ekonomika každým dnem mění způsoby a možnosti jak uskutečňovat vzájemné interakce, spotřebu i obchodování. Uživatelé digitálních služeb jsou stále více zapojováni do procesu vytváření hodnoty, ať už vědomě, či nikoli. Tito uživatelé poskytují data, sdílejí znalosti a obsah, umožňují tvorbu rozsáhlých a rozmanitých sítí. Tím vším se v současné ekonomice vytváří enormní hodnota, jež v budoucnu ještě poroste. Růst digitálních podniků je mnohem rychlejší než růst ekonomiky jako celku, přičemž největší digitální podniky mají v České republice také svou uživatelskou a spotřebitelskou základnu.

Digitální technologie transformují tradiční obchodní modely společností do modelů zcela nových, což vytváří tlak na daňové systémy. Daňové systémy nejsou v současné podobě v mnohých aspektech vhodně nastaveny a nedokáží se samy pružně těmto novým, dynamicky se rozvíjejícím, obchodním schématům přizpůsobit. Evropská komise uvádí, že digitální společnosti v Evropské unii čelí nižšímu efektivnímu průměrnému daňovému zatížení než společnosti obchodující na bázi „tradičních“ obchodních modelů. Efektivní průměrné daňové zatížení nadnárodních skupin podniků založených na digitálních modelech je ve výši 9,5 %. Nadnárodní skupiny podniků založených na „tradičních“ obchodních modelech podléhají efektivnímu průměrnému daňovému zatížení ve výši 23,2 %¹.

Pro spravedlivé a účinné zdanění je nezbytná zásada, aby podniky platily daně tam, kde vytváří zisky a tím tedy vzniká hodnota. Současná pravidla úpravy pro daň z příjmů právnických osob jsou založena na konceptu fyzické přítomnosti a neodpovídají tedy zcela dnešnímu modernímu kontextu snadného přeshraničního obchodování bez nutnosti fyzické přítomnosti. Digitální společnosti tak mohou využívat veřejné služby a tržní infrastrukturu ve státě, ve kterém současně nemusí odvádět daně, pokud v něm nejsou významným způsobem přítomny také fyzicky.

Současný stav je jednoznačně neudržitelným ve stále více globalizovaném a propojeném světě a vede ke stále větším a rozmanitějším příležitostem pro vyhýbání se daňovým povinnostem, nižším daňovým příjmům pro veřejné rozpočty, negativním dopadům na sociální spravedlnost včetně eroze veřejných rozpočtů a vytváří nerovné podmínky mezi společnostmi. Digitální společnosti neusazené v České republice jsou často zvýhodněné ve srovnání s usazenými společnostmi povinnými odvádět daň z příjmů právnických osob na území České republiky.

Z výše uvedených důvodů je vnímána rostoucí potřeba nalezení vhodného řešení pro úpravu zdanění digitálních společností. Globální řešení na úrovni Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj (dále jen „OECD“) je považováno stále za nejvhodnější variantu, neboť má jít o jednotné celosvětové řešení. Avšak dosavadní jednání, která k dané problematice probíhala na úrovni Evropské unie a OECD, jsou důkazem toho, že se jedná o poměrně složitou oblast a státy v ní jen těžko nalézají shodu.

¹ EVROPSKÁ KOMISE. *Commission staff working document impact assessment accompanying the document Proposal for a Council Directive laying down rules relating to the corporate taxation of a significant digital presence and Proposal for a Council Directive on the common system of a digital services tax on revenues resulting from the provision of certain digital services*. Brusel, Úřad pro publikace, 2018. SWD(2018) 81 final.

K vyřešení výše zmíněného problému bylo na úrovni Evropské unie jednáno o možnostech digitálního zdanění, jehož výsledkem byl návrh směrnice Rady o společném systému daně z digitálních služeb jako daně z příjmu z poskytování určitých digitálních služeb². Původní návrh této směrnice (dále jen „DST“) obsahoval 3 okruhy zdanitelných příjmů, a to z online cílené digitální reklamy, ze zpřístupnění digitálních rozhraní uživatelům a umožnění jim interakcí mezi nimi a také z prodeje uživatelských dat. Později se ukázalo, že dosáhnout jednomyslné shody napříč členskými státy v této daňové otázce je nemožné. Na základě iniciativy Francie a Německa představené v rámci jednání Rady ECOFIN v prosinci 2018 vytvořilo tehdejší rakouské předsednictví nové znění kompromisního textu s omezením rozsahu působnosti směrnice pouze na 1 okruh zdanitelných příjmů – online cílenou digitální reklamu (dále jen „DAT“).

Následně se ukázalo, že dosáhnout jednomyslné shody v této otázce je momentálně na úrovni Evropské unie nemožné a členské státy postupně zavádějí svá unilaterální opatření. V současné době je známo, že probíhá legislativní proces příslušné právní úpravy ve Francii (retrospektivní platnost od 1. 1. 2019, obdoba DST s vyšší sazbou 5 %). Také Španělsko již předložilo svoji úpravu založenou na principech DST, která by měla vstoupit v platnost od roku 2020. Mezi další státy, které plánují zavedení digitálního zdanění po vzoru DST je Itálie. Velká Británie představila svoji vlastní komplexní úpravu již v minulosti. Tato úprava je založena na zcela odlišných principech než řešení na úrovni Evropské unie. Svoji vizi představilo i Rakousko, které se vydalo cestou omezené působnosti této daně ve verzi DAT. Existují i další státy, které avizovaly své unilaterální úpravy – např. Portugalsko, Polsko a Slovensko. Lze očekávat, že další státy budou následovat.

1.3 Popis existujícího právního stavu v dané oblasti

V současné době není zavedena zvláštní daň z vybraných digitálních služeb, a tak je poskytování těchto služeb zdaněno pouze v rámci ostatních daní.

Poskytovatel vybraných digitálních služeb je tak v souvislosti s poskytováním těchto služeb zdaněn daní z příjmů právnických osob podle zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů, a daní z přidané hodnoty podle zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů, pokud jsou splněny podmínky daně těmito zákony.

Pokud nejsou splněny zákonné podmínky výše uvedených právních norem, což obecně může ve větší míře platit v případě vybraných digitálních služeb, na které se nová úprava zdanění vztahuje, v mnoha případech tak vůbec nedochází ke zdanění těchto aktivit na území České republiky. Navrhovaná právní úprava v podobě nové daně má za cíl zdanit tyto aktivity na území České republiky, kde jsou realizovány.

Současně lze konstatovat, že poskytování vybraných digitálních služeb není samo o sobě v České republice zdaněno.

1.4 Identifikace dotčených subjektů

Subjekty provozující vybrané digitální služby

Jedná se o přímo dotčené subjekty, které budou postihnuty navrhovanou regulací. Konkrétně se jedná o poskytovatele digitálních služeb, tj. poskytovatele internetové cílené reklamy, poskytovatele mnohostranných digitálních rozhraní a prodejce dat o uživatelích.

² EVROPSKÁ KOMISE. *Návrh směrnice Rady o společném systému daně z digitálních služeb jako daně z příjmu z poskytování určitých digitálních služeb*. Brusel: Úřad pro publikace, 2018. COM(2018) 148 final.

Správce daně

V případě zavedení daně z vybraných digitálních služeb budou správu této daně vykonávat orgány Finanční správy České republiky. Konkrétně se jedná zejména o Specializovaný finanční úřad.

Stát

Stát je dotčeným subjektem, protože v případě zavedení daně z vybraných digitálních služeb bude příjem této daně příjmem státního rozpočtu.

Uživatelé vybraných digitálních služeb

Jedná se o nepřímo dotčené subjekty (pokud poskytovatelé vybraných digitálních služeb absorbují daň do své marže, nemusí k žádnému sekundárnímu efektu na nepřímo dotčené subjekty vůbec dojít). Konkrétně se jedná např. o zadavatele internetové cílené reklamy nebo uživatele mnohostranných digitálních rozhraní.

1.5 Popis cílového stavu

Cílem návrhu zákona je narovnání podnikatelského prostředí mezi společnostmi založenými na tzv. tradičních modelech podnikání a společnostmi založenými na digitálních modelech. Návrh zákona cílí na velké nadnárodní subjekty (celosvětový obrat nad 750 mil. €, ať již jednotlivě nebo konsolidovaně za celou skupinu), které využívají slabin současných tradičních daňových systémů a jsou schopny využívat i mezinárodních optimalizačních schémat. Návrh zákona by tak měl vést k narovnání daňového prostředí a tedy ke sblížení průměrných efektivních daňových sazeb těchto společností.

Sekundárním cílem návrhu je navýšení příjmů veřejných rozpočtů.

Současně se tímto návrhem zákona Česká republika přidává k dalším státům Evropské unie, které zaváděním vlastního unilaterálního opatření pro digitální zdanění vysílají jasný signál pro urychlení prací na globální úrovni, které v současné chvíli postupují velmi pomalu.

1.6 Zhodnocení rizika

Navrhovaná právní úprava by měla zohlednit možná rizika a cílit na jejich eliminaci nebo alespoň jejich snížení. Výčet rizik je zohledněn ve stanovených kritériích, podle nichž je vybrána nejvhodnější varianta řešení. Byla identifikována následující rizika:

Ztížená spravovatelnost daně

Je nutné navrhnout takový systém zdanění, který bude ze strany správce daně realizovatelný. Jde zejména o to podrobit zdanění ty subjekty, u nichž je předpoklad, že budou plnit své daňové povinnosti.

Vzhledem k tomu, že se plátcem daně může stát osoba, která není usazena v tuzemsku a ani nevykonává další aktivity na území České republiky, nemusí si být tato osoba vědoma své registrační povinnosti. Návrh zákona je cílen na velké nadnárodní společnosti s velmi rozsáhlými sítěmi svých podnikatelských aktivit po celém světě. Lze tedy předpokládat, že se jedná o společnosti se silným administrativním aparátem a riziko neregistrování z důvodu nevědomosti je tedy velmi malé. Lze také předpokládat, že dotčené společnosti monitorovaly, veřejně často komentovaný, vývoj návrhů digitálního zdanění v rámci společného postupu v rámci Evropské unie či OECD a následně i konkrétní návrhy na zavedení digitálních daní v jednotlivých členských státech Evropské unie.

Mohlo by docházet i k situacím **vědomého neregistrování se k dani**. Toto riziko je silně redukováno zacílením návrhu zákona na velké mezinárodní společnosti, které by si neplněním svých zákonných povinností mohly poškodit své dobré jméno. Výše tohoto rizika se tedy nepovažuje za zásadní.

Riziko je zároveň eliminované možnostmi mezinárodní spolupráce a výměnou informací mezi státy s obdobným unilaterálním opatřením. V případě, že se podaří dosáhnout efektivní mezinárodní spolupráce v oblasti této daně, bude se bezesporu jednat o důležitou součást eliminace rizika ztížené spravovatelnosti daně.

Daň je uložena velkým nadnárodním společnostem, které většinou nemají sídlo ani místo podnikání v tuzemsku. Tyto společnosti neměly dosud povinnost vést a uchovávat evidenci údajů, na základě kterých by mohlo dojít ke stanovení výše daňové povinnosti daně z vybraných digitálních služeb. Nově bude pro dané společnosti tato povinnost stanovena a společnosti budou muset vést a uchovávat údaje, na základě kterých lze stanovit výši daňové povinnosti (např. IP adresy či jiný způsob identifikace uživatele, výše daných transakcí). Nicméně existují **omezení pro možnosti vymáhání a daňovou kontrolu** vyplývající z této daně.

Riziko vyhnutí se zdanění je přímo spojené s rizikem neregistrování plátců. Z tohoto titulu by mohl být výnos daně omezen. Samozřejmě může docházet také ke zkreslování daňové povinnosti plátců. Nicméně návrh zákona obsahuje prvky, které by měly vést ke snížení tohoto rizika (např. blokáce účtů či seznam nespolehlivých plátců). Dalším z nástrojů je mezinárodní spolupráce mezi správci daně a dále například i výměna informací přímo o výnosech digitálních daní konkrétních poskytovatelů v jednotlivých státech, které tuto normu zavádějí.

Přenos daně do cen spotřebitelů

V případě zavedení daně z vybraných digitálních služeb nelze vyloučit přesun této daně vpřed, tedy promítnutí do cen služeb pro spotřebitele. Teoreticky může dojít k tomu, že tato daň bude mít dopad na spotřebitele jako na uživatele internetových služeb. Jedná se o přesun daně např. na uživatele vybraných digitálních služeb či například zadavatele internetové cílené reklamy. Důležitým faktorem je také individuální obchodní a cenová politika jednotlivých společností, kterou nelze odhadovat.

Efektivní dopad do cen spotřebitelů daně z vybraných internetových služeb nelze zcela přesně určit a kvantifikovat. Všechny tři okruhy zdanitelných služeb jsou poskytovány v rámci konkurenčních trhů, avšak nelze přesně determinovat průběh poptávkové a nabídkové křivky, které jsou pro efektivní dopad daně určující.

Vzhledem k dostupným informacím se předpokládá, že poskytovatelé absorbují tuto daň do svých marží a k sekundárnímu dopadu na spotřebitele nemusí vůbec dojít.

2 Návrh variant řešení

V rámci přípravy návrhu zákona byly diskutovány níže uvedené varianty řešení.

Varianta 0 – Zachování stávající právní úpravy

Jedná se o současnou právní úpravu, tj. úpravu bez zavedení digitální daně, kdy jsou digitální služby v České republice zdaněny pouze daní z příjmů a ostatními daněmi.

Varianta 1 – Zdanění cílené reklamy

Tato varianta znamená zavedení daně pouze na cílenou digitální reklamu a je inspirována návrhem směrnice ve verzi DAT. Tento návrh byl projednán na půdě Evropské unie jako kompromisní návrh na základě iniciativy Francie a Německa k projednávání návrhu výše uvedené směrnice s omezeným rozsahem působnosti a nebyl schválen.

Varianta 2 – Zdanění vybraných digitálních služeb

Tato varianta znamená zavedení daně na tři okruhy zdanitelných služeb, které zahrnují jak cílenou digitální reklamu (varianta č. 1), tak využívání mnohostranných digitálních rozhraní uživatelům a prodej dat o uživatelích. Tato varianta je inspirována návrhem směrnice Rady o společném systému daně z digitálních služeb jako daně z příjmu z poskytování určitých digitálních služeb {SWD(2018) 81} - {SWD(2018) 82}, tj. inspirace návrhem ve verzi DST. Tento návrh byl původně projednáván na půdě Evropské unie jako návrh s širším rozsahem působnosti a nebyl schválen.

3 Vyhodnocení nákladů a přínosů

3.1 Identifikace nákladů a přínosů

Výše uvedené varianty byly vyhodnoceny podle několika kritérií, která pokrývají klady a zápory (resp. přínosy a náklady) jednotlivých navržených variant.

Jako hlavní hodnotící kritéria byla identifikována:

- narovnání podnikatelského prostředí,
- daňový výnos,
- administrativní náklady.

Dále pak z analýzy rizik vyplynula další kritéria:

- riziko ztížené spravovatelnosti daně,
- riziko přenosu daně do cen spotřebitelů.

3.2 Náklady

Administrativní náklady

Subjekty nesoucí náklady jsou soukromé subjekty, na které se navrhovaná právní úprava vztahuje, a orgány veřejné správy, především orgány Finanční správy České republiky. Obecně platí zásada, že při přípravě zákonů je třeba dbát na minimalizaci administrativní zátěže (při současném naplnění stanovených cílů a respektování náležitostí a kvality legislativního textu).

Na straně daňových subjektů je nákladovost velmi obtížně kvantifikovatelná, protože významnou část nákladů bude tvořit čas, který musí poplatník věnovat seznámení se s novou právní úpravou, a následná implementace do vnitropodnikových procesů.

Náklady na straně správce daně jsou především náklady na úpravu informačního systému správy daní, náklady na vytvoření formulářů a procesů, zaškolení úředních osob správce daně apod. Zároveň by mělo platit, že náklady spojené se správou daně nesmí být neproporcionálně vysoké k předpokládanému výnosu příslušné daně.

3.3 Přínosy

Narovnání podnikatelského prostředí

Přínos vyjadřuje míru narovnání podnikatelského prostředí.

Daňový výnos

Přínos je vyjádřen jako rozpočtový dopad v důsledku změny daňových výnosů. Přínosem nové právní úpravy je zvýšení příjmů veřejných rozpočtů, respektive státního rozpočtu. Toto kritérium tedy zohledňuje vliv na veřejné rozpočty, tj. výši výnosu plynoucího do státního rozpočtu.

3.4 Vyhodnocení nákladů a přínosů

3.4.1 Varianta 0 – Zachování stávající právní úpravy

Administrativní náklady

V souvislosti s variantou č. 0 čili zachováním stávajícího stavu nevzniknou žádné dodatečné náklady.

Narovnání podnikatelského prostředí

Ve variantě č. 0 nedojde ke změně stávajícího stavu, kdy některé subjekty mají daňovou výhodu. Dojde k zakonzervování stávajícího stavu, kdy některé společnosti poskytující digitální služby využívají možnosti mezinárodní daňové optimalizace a i přesto, že v České republice využívají veřejné služby a tržní infrastrukturu, neplatí odpovídající výši daně.

Daňový výnos

Ve variantě č. 0 se nepředpokládá žádný dodatečný rozpočtový výnos.

Riziko ztížené spravovatelnosti daně

S ohledem na skutečnost, že nedojde k zavedení nového zdanění, nebude mít tato varianta dopad na spravovatelnost daně.

Riziko přenosu daně do cen spotřebitelů

S ohledem na to, že nedojde k zavedení nového zdanění, nevznikne potřeba přenášet jeji do cen spotřebitelům.

3.4.2 Varianta 1 – Zdanění cílené reklamy

Administrativní náklady

V případě realizace varianty č. 1 se předpokládá vznik přímých administrativních nákladů na straně správce daně jednorázově ve výši cca 23,5 mil. Kč a v dalších letech personální náklady na dva až tři pracovníky, kteří budou tuto daň spravovat.

Nepřímé administrativní náklady na straně plátců (poskytovatelů) nelze přesně kvantifikovat, ale je předpoklad, že v případě subjektů, na které se daň bude vztahovat, se bude jednat o „velké entity“ se stávajícím silným rozsáhlým daňovým a účetním zázemím (tyto subjekty působí vesměs mezinárodně či celosvětově). Z tohoto důvodu se nepředpokládají vyšší relativní nepřímé administrativní náklady na tyto subjekty. Jejich počet se odhaduje na desítky subjektů.

Narovnání podnikatelského prostředí

Dojde k částečnému narovnání podnikatelského prostředí, pokud jde o subjekty působící v České republice pouze v oblasti cílené digitální reklamy.

Daňový výnos

Varianta č. 1 předpokládá dodatečný rozpočtový výnos ze zdanění cílené digitální reklamy ve výši cca 1 mld. Kč ročně.

Riziko ztížené spravovatelnosti daně

Varianta č. 1 přináší možnosti pro vyhýbání se daňové povinnosti vyplývající z úzkého vymezení zdanitelné služby např. pomocí umělého dělení schémat poskytnuté služby vlivem absence zdanitelné služby prodeje uživatelských dat.

Riziko přenosu daně do cen spotřebitelů

Nelze přesně determinovat průběh poptávkové a nabídkové křivky na konkurenčním trhu digitální cílené reklamy. Není známa ani individuální cenová a obchodní politika jednotlivých společností na uvedeném trhu. Vzhledem k dostupným informacím se předpokládá, že poskytovatelé služeb digitální reklamy mohou absorbovat tuto daň do svých marží a k sekundárnímu dopadu na spotřebitele tak nemusí vůbec docházet.

3.4.3 Varianta 2 - Zdanění vybraných digitálních služeb

Administrativní náklady

V případě realizace varianty č. 2 se předpokládá vznik přímých administrativních nákladů na straně správce daně jednorázově ve výši cca 23,5 mil. Kč a v dalších letech personální náklady na dva až tři pracovníky, kteří budou tuto daň spravovat.

Nepřímé administrativní náklady na straně plátců (poskytovatelů) nelze přesně kvantifikovat, ale je předpoklad, že v případě subjektů, na které se daň bude vztahovat, se bude jednat o „velké entity“ se stávajícím silným rozsáhlým daňovým a účetním zázemím (tyto subjekty působí vesměs mezinárodně či celosvětově) a že tyto administrativní náklady budou mírně vyšší než v případě varianty č. 1, neboť předmět daně je širší a počet subjektů tak bude vyšší, půjde však maximálně o vyšší desítky subjektů. Z tohoto důvodu se nepředpokládají vyšší relativní nepřímé administrativní náklady na tyto subjekty.

Narovnání podnikatelského prostředí

Dojde k narovnání podnikatelského prostředí pro subjekty působící v České republice v širším rozsahu než v případě varianty č. 1.

Daňový výnos

Varianta č. 2 předpokládá vyšší dodatečný rozpočtový výnos než varianta č. 1 vyplývající ze zdanění vybraných digitálních služeb, a to ve výši cca 2,4 až 6,6 mld. Kč ročně. Krajní hodnota +2,4 mld. Kč reprezentuje konzervativní odhad, jehož nízká výsledná hodnota je ovlivněna tím, že vstupní data nejsou pravděpodobně dostupná za všechny podnikatelské entity, na které bude tato nová daň uvalena. Naproti tomu hodnota +6,6 mld. Kč reprezentuje proporcionálně upravený odhad pro Českou republiku vycházející z celoevropského odhadu provedeného Evropskou komisí. Z tohoto důvodu odhadujeme výsledný rozpočtový dopad v okolí poloviny intervalu (cca 5 mld. Kč).

Riziko ztížené spravovatelnosti daně

Varianta č. 2 má eliminováno toto riziko z pohledu vyhýbání se daňové povinnosti z důvodu širšího vymezení okruhu zdanitelných služeb a tím související menší možnost umělého dělení schémat.

Riziko přenosu daně do cen spotřebitelů

Nelze přesně determinovat průběh poptávkové a nabídkové křivky na konkurenčních trzích poskytovaných zdanitelných služeb. Není známa ani individuální cenová a obchodní politika jednotlivých společností na uvedených trzích. Vzhledem k dostupným informacím se předpokládá, že poskytovatelé těchto služeb mohou absorbovat daň do svých marží a k sekundárnímu dopadu na spotřebitele tak nemusí vůbec docházet.

4 Stanovení pořadí variant a výběr nejvhodnějšího řešení

Následující tabulka je grafickým přehledem vyhodnocení variant, které bylo zpracováno v kapitole 3.4. Nejde o snahu kvantifikovat kvalitativní hodnocení podle jednotlivých kritérií, ale zpřehlednit vyhodnocení variant. Varianty jsou řazeny podle vhodnosti číslicemi od nejlepší (číslo 1) po nejhorší (číslo 3).

Tabulka 1: Vyhodnocení navržených variant řešení

	Administrativní náklady	Narovnání podnikatelského prostředí	Daňový výnos	Riziko ztížené spravovatelnosti daně	Riziko přenosu daně do cen spotřebitelů
Varianta 0	1	3	3	1	1
Varianta 1	2	2	2	3	2-3
Varianta 2	3	1	1	2	2-3

Při hodnocení variant byly jako klíčové parametry zohledněny parametry narovnání podnikatelského prostředí a daňového výnosu a ostatní parametry byly zohledněny jako doplňkové.

Na základě vzájemného porovnání jednotlivých variant optikou zvolených kritérií vyplynula jako nejvhodnější varianta č. 2.

Byla zvolena varianta vycházející z původní verze návrhu směrnice v podobě DST, a to zejména z toho důvodu, že všechny tři okruhy zdanitelných služeb jsou založeny na principu uživatelské přidané hodnoty a omezení se pouze na cílenou digitální reklamu není opodstatněné. S omezeným rozsahem působnosti by zároveň vznikl i prostor pro obcházení daňové povinnosti dělením poskytovaných zdanitelných služeb a vytvářením dalších schémat, která nespádají do působnosti. Současně byla s ohledem na fiskální význam daně zvolena varianta s vyšším očekávaným daňovým výnosem.

Navrhovaná daň je zamýšlena jako daň dočasná a měla by zaniknout v momentě nalezení globálního řešení na úrovni tzv. *Inclusive Framework* OECD a jeho následné implementaci. Práce v rámci OECD ale probíhají poměrně pomalu a nalezení tohoto řešení může být otázkou i mnoha let. I z tohoto důvodu se Česká republika rozhodla zavést vlastní, dočasná, unilaterální opatření.

5 Implementace doporučené varianty a vynucování

Ministerstvo financí zajistí implementaci regulace tím, že předloží návrh zákona o dani z vybraných digitálních služeb do legislativního procesu. Daň z vybraných digitálních služeb bude spravována podle zákona o dani z vybraných digitálních služeb a dále se bude řídit pravidly správy daní podle zákona č. 280/2009 Sb., daňového řádu, ve znění pozdějších předpisů. Kompetentním správcem daně budou orgány Finanční správy České republiky. Správce daně bude disponovat všemi vynucovacími nástroji podle daňového řádu (např. možnost aktivně vyhledávat subjekty, provádět daňovou kontrolu, uložit pokutu za opožděné tvrzení daně).

6 Přezkum účinnosti regulace

Vyhodnocení účinnosti právního předpisu bude provedeno Ministerstvem financí ve spolupráci s dotčenými subjekty, a to následně po uplynutí tří zdaňovacích období. Podněty a zkušenosti s uplatňováním právní úpravy v praxi budou vyhodnocovány na pravidelných setkáních zástupců Ministerstva financí se zástupci Finanční správy České republiky, případně s dotčenými subjekty. Zároveň účinnost přijatých změn bude ověřována v praxi s tím, že kontrola fungování nové právní úpravy bude prováděna úředními osobami správce daně.

7 Konzultace a zdroje dat

Návrh unijního řešení digitálního zdanění byl konzultován v rámci pracovních skupin Rady EU skládající se ze zástupců členských států (WPTQ Digital Taxation). V rámci diskuzí ohledně globálního řešení digitálního zdanění probíhala jednání pracovních skupiny v rámci OECD (Task Force on the Digital Economy), kterých se zúčastnili zástupci Ministerstva financí. V rámci přípravy národního legislativního řešení byla zároveň využita data a studie publikované na úrovni Evropské unie a OECD.

8 Kontakt na zpracovatele RIA

Ing. Petr Kusý, Ministerstvo financí, odbor 25 - Strategie daňové politiky, spolupráce a správy, tel.: +420 725 859 511, e-mail: petr.kusy2@mfcz.cz

Ing. Aneta Borůvková, Ministerstvo financí, odbor 25 - Strategie daňové politiky, spolupráce a správy, tel.: +420 257 042 946, e-mail: aneta.boruvkova@mfcz.cz